

rovněž hutní struska, kamenná závaží, kostěná rýsovaná jehlice a zlomky několika tylíků. Je tedy pravděpodobné, že se v blízkosti nacházela dílna zabývající se zpracováním kovů.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Two features from the Migration Period were researched during a rescue archaeological excavation carried out on the southeastern edge of the Bratčice cadastral area (Brno-Country District). Besides common pottery types, metallurgical slag and fragments of several crucibles indicating the presence of a metalworking workshop were also found.

Ivan Čižmář, Petr Kos

Brno (k. ú. Horní Heršpice, okr. Brno-město)

„U Cihelny“, parc. č. 1112/27.

Doba římská. Sídliště. Náhodný zásah/nález. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1586358N, 16.6084561E

Během stavební akce související s rozšiřováním dálnice D1 Brno centrum – Brno jih, v úseku katastru brněnské čtvrti Horní Heršpice, byl proveden záchranný archeologický výzkum, který v roce 2023 přinesl i ojedinělý doklad osídlení z doby římské. V blízkosti železničního koridoru, v trati „U Cihelny“, byl odkryt půdorys čtyřsloupového špýcharu. Datace byla umožněna na základě charakteristických zlomků keramických nádob. Objekt by mohl být okrajovou částí sídliště, které využívalo nedaleký k jihu obrácený svah, klesající plynule k říčce Leskavě.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

In 2023, a rescue archaeological excavation conducted in connection with the expansion of the D1 motorway along the route from Brno Centre to Brno South (Horní Heršpice cadastral area, Brno-City District) yielded unique evidence of Roman settlement. Remains of a four-post granary were uncovered near the railway corridor, in the field of ‘U Cihelny’.

Petr Kos

Horní Moštěnice (okr. Přerov)

„Tršaly od rybníka“.

Starší doba římská. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4037019N, 17.4463614E; 49.4069414N, 17.4446128E; 49.4067878N, 17.4444517E; 49.4036183N, 17.4460933E

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán stavbou dálnice D1 úsek Říkovice-Přerov, kde v průběhu skrývky ornice a podorničí v km 77.250–77.500 bylo zjištěno narušení archeologických situací. V průběhu měsíců března až srpna roku 2023 byly prozkoumány dvě kulturní vrstvy a sedm zahľoubených

objektů. Kulturní vrstvy byly na skryté ploše rozpoznány díky odlišné barvě, než mělo podloží, a také na jeho povrchu byly viditelné kameny, zlomky mazanice i keramiky. Vrstvy byly zkoumány ve čtvercové síti a v plochách sond 1–9. Čtvercová síť byla rozčleněna na plochu 1 (zde byl zkoumán kontext 0103) a plochu 2 (zde byl zkoumán kontext 0108). Bohužel z časových důvodů a kvůli četným letním srážkám nebylo možné prozkoumat všechny vyměřené čtverce. Sonda 2 byla zkoumána vedle plochy 1, sonda 3 byla situována mezi plochou 1 a 2, sondy 4 až 9 byly situovány na západní straně plochy 2. Sonda 1 byla položena severně od této lokality, v místě nálezu kumulace zvířecích kostí, které byly zjištěny v podorniční vrstvě (kontext 0102). Získaný movitý materiál není ještě zpracován, předběžná datace zkoumaných kontextů na základě keramických zlomků je obecně do starší doby římské. Během výzkumu byly nalezeny keramické zlomky z období novověku, raného a vrcholného středověku.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

During a rescue excavation in ‘Tršaly od rybníka’ field (Horní Moštěnice cadastral area, Přerov District), cultural layers and features preliminarily dated to the Early Roman period were uncovered.

Jakub Vrána

Jevišovka (okr. Břeclav)

„Bližní stryk“, parc. č. 1140.

Doba římská. Izolovaný pohreb. Průzkum detektorem kovu. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Regionální muzeum v Mikulově, p. o., př. č. 97/2023.

Lokalizace: WGS-84: 48.8333N, 16.46620E

Na počátku října 2023 byl spolupracujícím amatérským hledačem s detektorem kovů ohlášen neobvyklý rozměrný nález. Následující den zde provedlo Regionální muzeum v Mikulově záchranný archeologický výzkum na místě označeném nálezcem. V hloubce asi 40 cm byl odhalen žárový hrob s výbavou.

Obr. 2. Jevišovka. Žárový hrob. Obě kopí, nůž, spona a jedno ucho cedníku jsou zpětně naaranžovány. Foto F. Trampota.

Fig. 2. Jevišovka. Both spears, knife, fibula and one strainer handle were arranged in their original position. Photo by F. Trampota.

V průběhu výkopu nebylo pozorováno žádné zbarvení, které by odlišilo hrobovou jámu od okolní půdy.

Výbava hrobu sestávala z keramické popelnice, která obsahovala menší množství spálených lidských kostí. Samotná nádoba byla patrně následkem orby převrácena a částečně poničena. Ze železných předmětů zde byla nalezena dvě kopí, nůž, nůžky, tyčinkový předmět a ve vrstvě nad hrobem i přezka z opasku. Bronzové předměty jsou všechny římsko-provinciálního původu, jedná se o vědro, dva cedníky a sponu. Část artefaktů byla původně vyzvednuta nálezcem, další část byla zdokumentována *in situ*. Díky krátké časové prodlevě mezi nálezem a výzkumem bylo možné rekonstruovat celkové prostorové rozložení artefaktů (obr. 2).

Literatura

Neuvedeno.

Summary

An amateur metal detectorist discovered numerous metal finds in ‘Bližní stryk’ field (Jevišovka cadastral area, Břeclav District). Subsequent archaeological excavation revealed that it is a richly equipped cremation grave from the Roman period (Fig. 2).

Kristína Piačková, František Trampota

Kobylnice (k. ú. Kobylnice u Brna, okr. Brno-venkov)

Ul. Za Humny, „Za Štosy“, parc. č. 652/16.

Doba římská. Sídliště. Náhodný záhad/nález. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 49.1418919N, 16.7347344E

Záchranný archeologický výzkum na akci „Kobylnice – RD Kobylnické sady“ byl koncipován v roce 2023 jako záchranný plošný výzkum, předcházející v této etapě zbudování obslužných komunikací a IS v budoucí nové domovní zástavbě v trati „Za Štosy“. Až na jeden úsek s drobnou koncentrací objektů skladovací povahy (zásobní jámy se zbytky sloupových konstrukcí) na severozápadním okraji rýhované a skryvané plochy stavby nebyly zjištěny žádné významnější doklady lidských aktivit. Celkem šest objektů naznačuje existenci dvou podzemních sýpek s nadzemním zastřešením. Nevýrazné zlomky pravéké a raně historické keramiky v zásypech jam naznačují dataci do doby stěhování národů nebo doby římské.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A rescue archaeological excavation conducted in 2023 in ‘Za Štosy’ field (cadastral area of Kobylnice u Brna, Brno-Country District) uncovered a small concentration of storage-type features (storage pits with remnants of post-built structures). The discovery of an isolated group of features on the northwest edge of the construction site suggests the presence of a settlement from the Migration or Roman period.

Petr Kos

Křelov-Břuchotín (k. ú. Křelov, okr. Olomouc) „Sedmiměřičná“

Mladší doba římská. Hrob. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.6089417N, 17.1899972E; 49.6082889N, 17.1909444E; 49.6080667N, 17.1903417E; 49.6087056N, 17.1895722E

Během záchranného archeologického výzkumu na lokalitě Křelov – „Sedmiměřičná“ byl v roce 2023 zachycen pohřební areál se čtyřmi horizonty pohřbívání. Bylo zde prozkoumáno 17 hrobů kultury se šňůrovou keramikou, sedm žárových laténských hrobů, germánský hrob a šest kostrových hrobů z 9. století. Podrobnější informace o lokalitě viz oddíl Eneolit.

Germánský kostrový hrob se nacházel na jihovýchodním okraji pohřebního areálu. Špatně dochovaná kostra byla uložena v natažené poloze v obdélné hrobové jámě. Hrobovou výbavu tvořila bojovnická výzbroj v podobě železného kopí a štítové puklice (uložena u nohou zemřelého). Hrob je datován do 3. století našeho letopočtu.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

During a 2023 rescue archaeological excavation in ‘Sedmiměřičná’ field (Křelov cadastral area, Olomouc District), a burial site with four burial horizons was documented, yielding 17 graves of the Corded Ware culture, seven cremation graves from the La Tène period, one Germanic inhumation warrior grave with an iron shield boss and a spear from the 3rd century AD, and six inhumation graves from the 9th century.

Vendula Vránová

Modřice (okr. Brno-venkov)

Ul. Střední, „Za Humny“, parc. č. 228/2, 242/1.

Doba římská. Sídliště. Vertikální řez. Záchranný výzkum.

Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S-JTSK: -598286, -1168491; -598214, -1168496; -598175, -1168412

V průběhu roku 2023 došlo k záchrannému archeologickému výzkumu při rekonstrukci kanalizace a vodovodu v Modřicích v Mayerově a Střední ulici a bezejmenné uličce spojující Střední a Prusinovského ulici (viz oddíl Doba bronzová). V liniovém výkopu ve Střední ulici byl zaznamenán objekt, z jehož výplně byl získán fragment keramiky umožňující dataci obecně do doby římské, druhý fragment zdobený atypickým nehtovým vrypem byl vyzvednut z vrstvy na bezejmenné uličce. Tyto nálezy patrně mohou souviset s blízkým sídlištěm zjištěným ve výkopu kanalizace v roce 1999 (Procházka 2000).

Literatura

Procházka, R. 2000: Modřice (okr. Brno-venkov). Přehled výzkumů 41, 145.

Summary

In 2023, a rescue archaeological excavation was conducted in Mayerova and Střední streets in the cadastral area of Modřice (Brno-Country District), uncovering a part of a Roman period Germanic settlement.

Jiří Zubalík